

Bariş İnşasında Sivil Toplum: Komisyon Çalışmalarına Katılım için Öneriler raporu yayında!

written by DEMOS ARAŞTIRMA | 1 Eylül 2025

Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Partîya Karkerên Kurdistanê (PKK, Kürdistan İşçi Partisi) arasında sürmekte olan silahlı çatışmanın demokratik yollarla sona erdirilmesine yönelik Ekim 2024'te kamuoyuna sinyalleri verilen barış süreci hızla ilerliyor. Sürecin mecliste demokratik siyaset zemininde sürdürülmesine yönelik çağrılar üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) çatısı altında Milli Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu (Komisyon) kuruldu. 51 üyeden oluşan Komisyona biri dışında TBMM'de temsil edilen tüm siyasi partiler üye verdi ve Komisyon 5 Ağustos 2025'te çalışmalarına başladı.

Komisyonun odağı ve çalışma usullerine dair soruların yanıtları henüz kesinlik kazanmadı. Sürecin başından beri şeffaflık ve katılım taleplerini dile getiren sivil toplum aktörleri, Komisyonun kurulacağı haberi üzerine Komisyon çalışmalarına sivil toplum katılımını da gündemleştirmeye başladı. Komisyonun 5 Ağustos 2025 tarihinde kabul ettiği Çalışma Esas ve Usullerinde sivil toplum katılımına yapılan atıfla birlikte, o ana kadar sivil toplum katılımına pek de açık gözükmeyen barış sürecine sivil toplum katılımı için resmi bir yol açılmış oldu. 19, 20 ve 27 Ağustos 2025 tarihli toplantılarında Komisyon, çatışmadan etkilenenlerin oluşturduğu örgütlerin, sivil toplumun ve baroların temsilcilerini dinledi.

DEMOS Araştırma Kolektifi ve İnsan Hakları Derneği ortaklığında yayınlanan bu rapor, Milli Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu'nun çalışmalarına sivil toplumun etkili ve anlamlı katılımı üzerine odaklanıyor. DEMOS araştırmacılarından Güley Bor ve Nisan Alıcı'nın kaleme aldığı raporda Komisyonun çalışmalarına dair kuralları, 28 Ağustos 2025 tarihine kadar gerçekleşen toplantıların tutanaklarını ve basına yansıyan detayları inceleyerek sivil toplum katılımına dair hukuki ve siyasi çerçeveyi ve gelişmeleri analiz ediyoruz. Her ülke deneyiminin biricik olduğunu ve

“kopyala yapıştır” formüllerin barış ve geçmişle yüzleşme süreçleri için uygun olmadığını bilmekle birlikte, başka bağlamlardan ilham verici örneklerle kısaca yer veriyoruz. Son olarak, Komisyon çalışmalarına sivil toplum katılımını güçlendirmek için barış sürecine dahil olan tüm siyasi partilere, Komisyona ve sivil topluma yönelik çeşitli öneriler sunuyoruz.

Barış İnşasında Sivil Toplum: Komisyon Çalışmalarına Katılım için Öneriler raporuna ulaşmak için [tıklayınız.](#)